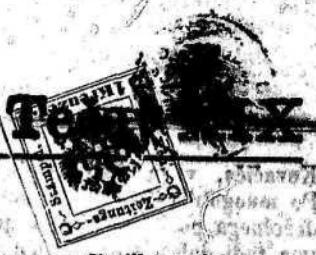

V Gorici, 26. julija 1889.

„Sode“ izhaja vsak petek in velj do pošti prejemana ali v Gorici na do-
siljanje:

Vse leto . . . . f. 4.40
Pol leta 2.20
Cetrti leta 1.10

Pri oznanih in tako tudi pri „po-
lanicah“ se plačuje za navadno tristop-
na vrata:

8 kr. če se tiská 1 krat
7 " " " 2 "
6 " " " 3 "
Za večje šteke po prostorn

SOCIA

L' Italia irredenta — la marea slava. (Nareščaa Italija — slovansko poplavje.)

Ta isrek sta si podobna. V podobnosti pa se nikjer ne nahaja, enakost in to tudi tukaj ne, ne gledé imena, ne gledé stvari. Imeni tisti tukaj različni, kako različni, to vsak vidi; in tako je tudi gledé stvari. Italia irredenta mareskatorega Italijana čiste krvi (v Italiji) spravi na noge, ga uagiba, ga izpodboda in mu ne dajo miru, dokler ne bi mogel reči: Italia je zdaj cela, vsi Italijani imajo zdaj eno in isto domovino (una e tutta). Ono imé ima za mnoge Italijane (v Italiji) subjektiven pomén. — Slovansko poplavje (la marea slava) ne vžiga Slovanov, oni ostajajo pri tem imenu mireni in hladni in k večjemu čutju, da jih kdo hoče s tem imenom grajati, psovati, zaničevati. Italia irredenta kot spodbodljiv izrek italijanski je pa subjektiven ne le za mnoge Italijane (v Italiji), ampak mora biti tudi za druge države, ki stejo podložnika italijanske krvi. Té se imajo toraj po robu postavljati nasproti irredentizmu (v Italiji), ki gledé njih brezobzirno objemlja vse namere veličajstva na njih strani; one imajo po načelu samobrana celo dolžnost odstranjevati in tudi uničevati to strankarstvo in njega nositelje: imajo v to avho pravico odločno od vseh vlad (oziroma od Italije) tirjati, da tudi one same pokončajo tako početja povsod, kamur sega njihova moč. Proti irredentizmu ne velja nobena oblika držav, v kateri žive podložniki italijanske krvi; kajti v političkem oziru bodo imeli irredentisti vse neitalijansko kot p. o. enako Judom, kojim je tuje vsak nejud, in po mnogokratnih skušnjah sme se zdaj trditev, da Italia irredenta preži le po monarhičnih državah, imenovati naravnost uesrečna izmišljotina. Če bi irredentizem značil le in čljenje samo na sebi in bi se dal razpravljati le kot platonico razmišljavanje in bi ne sili! Ć dejanju, bil bi zares neškodljiv, da, bit bi nedolžna misel. Za Italijano same, posebno republikanskega mišljenja, pa je irredentizem tako in tako leja reč. Ali po državah drugih narodnosti radi dejanj, ki imajo izvir v irredentizmu, n. pr.

neplodnih demonstraciju, katero so nevarne premoženja, osebni varnosti in zdravju, je irredentizem škodljiv že iz obzira javnega reda, kojega ima vsaka država že nasproti lastnim državljanom dolžnost varovati. Ko bi toraj državno oblasti ne mogle spoznati, da namere irredentizma v celoti so obrnjene naravnost proti celokupnosti dotično države, morejo ga zabranjevati povsod, kjer se dejansko počake, tudi tam, kjer je le v povojski ukrit, ker državljan, ki plačuje davke v krvi in blagu, smé odločno vprašati: „Zakaj pa je država? Kaj jo njen namen? Mir in red po vsej deželi, kaj no?“

Drugade je z besedami: la marea slava. Ta z nelepim izrekom izrazuje naravno prikazan, ki je samo stvarnega pomena toliko za vse Slovane, kolikor za Neslovane. To prikazan so že nekdaj videli državnik, že tedaj, ko je na političkem obnobji Slovan prvikrat pokazal svoje svedeno lice. To prikazan so začeli državniki smetno pobijati na vse načine: pod kinko nabožnosti, z imenom panslavizma, z delitvami in v novojsem času so se je navadili in jo skušali osmešiti; Italijani pa jej je dal, kakor ménim, gredilno ime: la marea (poplavje, povodenje). To kaže, da so se nevoljno udali kot neizogibni naravnai sili. Vse to pa ni prav. To je obnašanje obupanega. Treba je, da se tej neizogibni prikazni postavijo enakorodne neizogibne prikazni nasproti (menim, da sem odkritoverben), ali pa, kar je boljše in manj nevarno, da se taka neizogibna moč, ki je silna in neponokončljiva, obrne in porubi za koristne in blagodejne namene. Bog obvar, če bi kdo z nespretno, neumno in celo hudočno roku hotel po svoje urediti sest!

V naravi že tako ne obvelja nobena nenaravna sila. Najboljše je toraj, dalo ohranimo, kar je zidala sama narava, ki tako nikoline miruje, in čas, in kar so oblagovljene in blagodejne moči človeškega razuma naredile v rokah božje previdnosti. Naše modi naj se ne vstavljam temu, kar narava po pravici ostro tirja; pa tudi naj previdno in le po potrebi podtukajo kotlu, kjer zgodovina vari in kuha.

Andrejev.

LISTEK.

ČRTICE S POTOVANJA v Svetu deželo.

(Dalje.)

Tam zagledaš otok Vis ali Liso, kjer je naša mornarska vojna l. 1866. zmagala ino skoraj uničila italijansko. Vže se peljemo zraven italijanskega obrežja; otok Tremida, Fuggia, ino veliko mesto Ancona, ktereju je najbliži Loreto, kjer je del hišice Marije Device. Prišli smo vse v sredzemske morje, voda je naenkrat plava, kakor da bi odrezal. To prihaja od globotinje ino tudi od skalovju, ki je na dnu.

Trideset ur smo vze na morji, dospeli smo v lepo in občirno luko mesta Brindisi.

Bilo je 23. marca, ko smo prešli pot Otranto, mejo italijanskih dežel. Odšel se je razgled na joničke otoke. Ta spominja razoli vednosti starodavnih časov. Proti vzhodu so skalnati visoki Albanski bregovi, ki varujejo prijetni otok Karf ali Korfu pred hladnim severjem. Ta otok je posebno za nas avstrijske državljane zanimiv, ker tam je bivala po zimi naša prešnja Cesarska v prijetnem skoraj vedno spomladanskem poduebju ter popolnoma se okreplčala. Krasna je vze sama lega tega otoka. Precej so nam je od vseh strani zemlja skrila, 6 ur smo imeli le morje i nebo pred očmi, dokler se nam ni Grško polagoma kazati začelo.

Vlinske dežele Kefalonija ino Zante so proti nam stale ino nam očabno kazale, kakor da bi ne bilo nikjer v naših deželah takšne kapljice. Po sredi da ni bilo nobenega Dornberžana na pribrodru, sicer bi se

bil jesil ino morda klel boj kakor vsak Turck po sebe tudi zato ker so v Dornbergu vše steklenice napolnili za razstavo, ki je vsako leto pivo nodeljo v maju. Nič mi ne zamerite, da sem vas turškim preklinjvecem prilikal. To je bolj hvala za v.s., ako kolmete kakor Turki, Turka ker kleti slišati, bi bilo tako kakor videti trepi-stega Trebušaria na visokem koju, velocipedu skoz Lokve na Trnovo držati. Nikdar ino nikoli ne boš tam slišal Turka z kleti. On si misli, kleti je Alaha razgaliti, ino vsak spoštovalec mora to braniti ino se nad takim zločinstvom maščevati. Nikakor ni resničen tisti pregovor: kolmete kot „Turk.“

Naprej, le vedao naprej. Tu! Grško začenja se odtegovati našun očem; le en otok se je še videl ino sicer Kandija, tudi Kreta imenuovan. Tu se je kršanstvo precej razširjevalo. Sv. Pavel je tu srstavil kršansko občino, ktereju je odločil v prodatojuška (škofa) Tita. Prvej gojak znak nam proti pihju. Bil je iz afričkih, egiptanskih puščav doma. Začenjal se je nekoliko videti, da je zemlja. Ino v resnici, pogled naš je zadel Afriko-Egipt. Vže zagledamo tu i tam v noči morske svetilne. Mornarji, ki se po morju vozijo, dobro pazijo, da kam ne zadejo ali kam ne zadenejo, da se ladja ne razrusi ali v brezno ne pogreže ino pogubi. Lahko se mu kaj takega pripeti, ino tedaj joj njemu ino vsem, ki so na ladji bili. Zato so vodniki ladji prav previdni. Celi dan i celo noč sta dva, ki čuvata, eden gleda na vse strani, ali kaka nevarnost preti, drugi pa ladjo krimi ino sicer po povelji ali na komando tistega, ki je načelnik. Gorje ladji ino vsem popotnikom, ako nista poveljnik ino krmilnik prav pri čisti pameti. Po dnevi i po noči morata umno i pogumno paziti.

Prijatelj, ti tam čepis, preudari, miso li take pomorske znamere podobno razmeram človeštvo sploh.

Dopisi.

V Gorici, 25. julija. — Po izvršenih volitvah v deželnem zbor goriščki in po končanih slavnostih podpornega društva, katerih se je v duhu dolegil in vesil ves narod slovenški na Geriškem, dena dan je prilika, da, sklepajoč dolgo vreto prever, se se opusti za trenutek ozremo na dve prikazni na volitvenem polji letočnje pomlad. Prva je odvra, ter budi čute pomilovanja v naših prsih; druge je mila, tolazivna in povzdiguje duha, ki jo razmišljajo.

Da kdo v dosego svojih namenov, recimo da svojemu moču pridobi glasove, rabi razne pomočke, če so dopuščeni, je umiljivo; da pri tem svojem delu morda spominja tudi na osebno hvalošnost, ki bi bila dolžna njemu ali njegovemu moču, se morda tudi ne more grajati, dokler se drži naravnih moč. Ce pa kdo zahteva, da naj se hvalošnost prav v tem počaže, da kdo zataji svoja prepirčanje in glasuje proti dobro opretu prepirčanju, menimo, da zahteva preveč. In če kdo žuga, da bo skrbel, da ne segodi osebna škoda onemu, kateri se mu ni hotel udati, da bi po njegovi volji glasoval, menimo, da je njegovo žuganje neopravljeno in nemoralno, naj sicer izvira od kogar koli. In če se je kdo potegoval na kako osebo, na video iz prepirčanja o koristnosti ali potrebi take osebe, in se posneje baha, da mu je bilo le na tem ležče in da ga le to veseli, da je pokazal, kakor more, menimo, da ima tako politika nekoliko sebljnosti (samohvale in samozadovoljnosti) na sebi. In če slednjič kdo koga opominja, naj se katari osebi ne ustavlja, ker drugade bi se ona oseba nad njim matčevala, in če pri vsem tem dela za tako osebo na vse pretege, zdi se, kakor da bi ta človek od one osebe kaj pričakoval, morda pomoči k časti, po kateri hrapeni. Take in enake prikazni so zdravemu človeku nasprotne ter se jih le toliko spominju, da jim še enkrat izrasi zaničevanje, katero zaslužijo.

Med raznimi neprijetnimi prikaznimi videli smo pa tudi take, ki človeka razveseljujejo ter potrebujejo v njem zaupanje na človeštva. Med take prikazni štejemo vedenje bivšega poslanca gospoda Ignacij

i posebe vsakega človeka. Motju podobno je človeško življenja na zemlji. Koliko nevarnosti mu preti od raznih strani. Cesa je vsakemu potreba gledati na svoje tako nezanesljive razmere? Parečo, najbolje bode na morje in se podajati. Pregovor jaški pravi: Hvali morje, in drži se zemlje. Po takem načelu bi se rib nikdar ne jedlo, posebno morskih ne, ki so tako raznovrstne ino okusne. Bog je vendar ribe v morju, kakor ptice na nebuh za človeka vetraril. Ribčem je pa treba sa na morje podati, da je lovilo ino se tako prelive. Ino naš Gospod J. K. saj je tudi na delo ribčev po morju odobril in zahvalil in njih si je svoje apostelne izvolil delovanje ino trud na morju je posvetil s tem, da jim je dal po svoji vsegamogočnosti ogromno število rib o helem dnevu leviti. Pa nevarnost je vendar nevarnost ino su posebno na morju. Tako je neki luhkomisljenec mornarskemu povečajušku reklo: „Zakaj se vedno na krogje podaja; ali se ne boj, da na morje umrije?“ Ta mu odgovori: „Kaj hočeš, g. Bog je našemu rodu deločil se po moju klatiti: moji preddedje so bili vse mornarji. Bog, ki je tako z nami ukremi, nas bode vše varoval, dokler bo njegova sr. volja. Ravno zato te sedaj vprašam: kje je umrl tvoj oče?“ „Na morju.“ „Tvoj stari čo?“ „Na morju.“ Ino oče tvojega starega očeta?“ „Tudi na morju?“ „I ti se upaš na morje?“ „Nu, sedaj pa povej mi ti, kaj je bil tvoj oče?“ Odgovori: „Trgovac, pa vedno na hubem, kjer ni bilo nevarnosti, kakor pri vas mornarjih.“ „Pa tvojega očeta ni več.“ „Ne, je umrl.“ „Tako so tudi drugi tvoji preddedje bili? ino kje so eden za drugem pomrli?“ „Kje so oni umrli?“ V pošteli. „Čude to, da so tvoji preddedje vsi v posledji pomrli, ino ti se še upaš v posteljo?“

Tako je, vsakega človeka lahko zeleno razbar-

Kovačič, veleposestnika in župana pri Sv. Luciji. Po mnogoletnem delu in natančnem vršenji dolžnosti deželnega poslanca pokazal je, da razen sposobnosti ima tudi dobro voljo, izpolnjevati dolžnosti, katero sprojne ljudski zastopnik zde svojo izvolitvijo. Lista, katero je postavil vojščni odbor, bila mu je sveta. Ko se je pokazalo pri volitvi v kmečkih občinah ujo govega okraja nasprotovanje proti enemu postavljenih kandidatov, došel je sam na volišče in je (z gospodom Ivandičem) pregovoril vojščce, da so se udali in sprojeli nasvetovanega jima kandidata. Ako bi biti imel g. Kovačič le stoti del one pohlopnosti po deželnoslovenskem sedežu, ki se včasih pri tem nahaja, in ako bi bil le od daleč namignil, da bi sprojel volitev proti postavljenemu kandidatu, izvoljen bi bil z vsemi glasovi. Ali moč se je držal medko in kot moč ostal je — na cedilu.

Prišel je dan volitve v velikem posestvu, kateremu je bil g. Kovačič priporočen kot kandidat. Dogodki pri prejšnjih volitvah so bili izročili razburjenost, vendar katero se je močno agitovalo proti "Tolmincem". G. Kovačič ni dobival vseh slovenskih glasov, ampak delili so se med njim in dr. Lisjakom. Italijani, ki se so bahali z velikim številom volilcev in pooblastil, glasovali so kompaktno za svoje kandidate. V tistem trenutku zdej se je izid za Slovence negotov, za tretjega kandidata (Kovačič-Lisjak) brez ene volitve nemogoč. G. Kovačič je bil pričujoč, ko se je to vrnilo. Ko je z drugimi vred sposaal nevarnost sitovacije, storil je močki sklep, ki priča o njegovi narodni zavednosti in poštovanosti, ter ga je pr. tej priči izvrnil. Sklepal je, da odstopi od kandidature, ki mu je bila ponujena, in je to navačim volilcem glasno nazanil. Na to se glasovi niso več copili in dr. Lisjak je bil izvoljen. G. Kovačiču pa gre duš, da je k temu pripomogel z svojo odpovedjo, s katero je spričal, da mu je vido narod in narodova korist, ko osebna čast, ki nekaterim ljudem glave moč. Goriški Slovenci naj si zapomnijo ta rodoljubuičin g. Kovačiča, da bodo znali, kako ravnati se, ko pride prilika. Slava nesebičnemu, poštovanemu možu!

V Gorici, dne 20. julija. (Učiteljskega društva glavnega občinskega) je bil dne 18. t. m. v prostorih slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici. — Vdelečba je bila povoljna, tako, da vsakdo z veseljem opazuje lep društven napredok, katerega sta tudi omenjala v svojih poročilih predsednik in tajnik. Predsednik g. T. Jug se s topimi besedami spominja prevesolega, kakor tudi prežlostnega dogodka v preljubljeni rodovini vladajučega Nj. Vel. našega cesarja; namreč štiridesetletico cesarjeve in smrti nadvojvode cesarjeviča Rudolfa. Društveniki vtanejo in vključno v spomin "Živio" in "slava". — Vzemši v znanje tajnikovo, kakor tudi ugodno blagajnikovo poročilo, predčajo se imena starih in novih društvenikov. Pri tem smo zapazili dvoje, kar velja omeniti in sicer prvič veselo vest, da so pristopili našemu društvu tudi gg. učitelji na c. kr. vadaci v Gorici; drugič pa nasproto, da se učiteljice ogibljejo našega društva, kakor da bi isto ne delovalo tudi v njih korist. To gotovo ni lep, da so le tri gg. učiteljice v društvu. Te tri naj bodo ostalim v izgled in posnemo. Pridržujemo, da se v prihodnjih zamuda popravi. Vsi, kakor eden, moramo delati v prospeli Šoli in učiteljatva!

Kakor druga leta, tako se je sklenilo tudi

nest; modrega, pametnega postopanja je treba. Kdor nevarnost išče, t. j. kdor brez pameti postope, tisti v nevarnosti pogine. Zato je pa dobroljivi Bog nam na prvo podaril luč ino sicer na vseh nevarnih voglih. Kdor ne pazi, pogine. Prva luč je pamet, razsvetljena po Kr. naukah, po vplivju sv. Duha, ki za vsako potrebo, na vsako pot posebne darove podljuje. To so mornarske svetilne na morju tega nemirnega in nevarnega življenja.

Ako pa kdo luč ugaane, se poda tja, kjer mu gotovo nevarnost preti; n. pr. ko je človek vedno žezen, ino sicer ne po vodi, marveč le po močnem vinu brez vode; ako mu je titno vino, bodisi z vodo ali brez vode vse nič; ako višje stopajo alkohola zahoda tisti tekočini, ktereji on pravi šnaps; ako ne prevdarija nevarnosti, ki mu preti, in ne glede na visoko svetilno (božjo zapoved), in ne okrimi hitro na pravo pot, po kateri more edino priti v zavjetje časne in večne srečo, — zabrede tako, da se težko več reči.

Sliši se često krat, ta je šel na boben, uni je počel, tretji je sebe in celo družino v največjo sramost pripravljal; zopet od enega se govor, da je sam sebe umrtil, ali celo sebe in celo družino umoril, ker je z igro in pijačevanjem vse zapravil. Pa kaj sem li jaz v stanu vse časne revčine ino pogube naštetil, v ktere se nezmerni pjanec ino posebno šnopsar telebi? Sodnije, ječe in zapori bi gotovo in žalibog dolg koledar takih nezveznikov osnovati vtegaili. To je vendar še večinoma časna poguba take strasti; kar pa iz nje sledi, je gotovo strašnejše. Jutrek se od starega vola orati i voditi uči. Kakšni bedo otroci takega očeta (šnopsarja)? (Dalej pride).

Iefos počital peticijo visokemu deželnemu zboru za zboljšanje gmotnega učiteljskega stanja. Ravnamo pa po besedah sv. pisma: trkuje in se vam odpre, prosite in se vam bo dalo... dolgo uže trkamo, a učesa se bila dosegla povsem zaprta; prosili smo, a vedno zastonj. Ne, upanja nismo še zgubili, da bi bilo sv. besede pri našem večer. d. ž. zboru ob veljave prišlo, marveč ponovili smo tudi leto staro prošnjo.... Boste li kaj pomagla? Dal Bog i naši gg. deželni poslanci! Poleg drugih manj važnih zadev sklenilo se je vzdansko podpirati slovenskega rodoljuba g. Likarja, trgovca z šolskimi potrebami in prgoročiti tudi drugim navenzodim tovarišom, da ga podpirajo, da ne obnemoč pod tejo konkurenco naših narodnih nasprotnikov, koji so se morda zarotili ančiti Likarja — Slovence. Pokažimo, da se vsi zavedamo svoje stanovake kakor tudi narodne dolžnosti. Tedaj, vse k Likarju!

Kot zadnja todka je bila volitev novega odbora, v kateri so izvoljeni trj. starci in dva nova odborniki. — Prihodnjemu zborovanju se je določil prvi četrtek oktobra meseca t. l. v Gorici na slov. oddelku dež. kmota, žele. Da slavno vodstvo iste žole radovljivo prepriči svoje prostore našemu društvu, naj sprejme našo iskreno zahvalo.

Politični razgled.

Presvetli cesar Fran Josip I. pojde v resnici meseca avgusta obiskat nemškega cesarja Viljelma v Berolin, ali gledé dneva se ne ujemajo poročila raznih listov.

Na Češkem zmagačojo Staročehi pri ožjih volitvah v deželnem zboru, pa z jako majhnimi večinami. Nemci se ožjih volitev ne udeležujejo.

Ministri so zdaj večinom na hladu. O ministru Gavču se pripoveduje, da je dobil odpust za šest tednov in da potem se mu podaljša za nedoločen čas, oziroma da prepusti svojo listnico ali portefeuille drugemu možu. Vse dolži ministra Gavča, da je on največ pripomogel s svojim "Dislocationserlassom" gledé srednjih šol, da so dobili Mladočchi in drugi radikalci tako moč.

Deželni predsednik v Šleziji postal je dr. Jaeger, do zdaj še službi pri ministerstvu na Dunaji. Tudi o cesarskem namestniku v Gradi, baronu Kübecku, so listi pisali, da pojde v stalni pokoj in da na njegovo mesto pride grof Enzensberg iz naučnega ministerstva; ali do zdaj se ta vest ni še potrdila.

Deželni predsednik vojvodine kranjske, baron Winkler, dobil je daljši dopust ter je šel na zrak na Gorenjsko. Srečna dežela. V Trstu vodi namestništvo namestnišveni podpredsednik vitez Rinaldini in zdi se, da namestnik ne bo tako hitro imenovan. Nekateri menijo, da provizorij bo trpel, dokler ne končajo deželni zbori svojih zborovanj, drugi pa, dokler se ne izvršijo dopolnilne volitve v mestni zastop tržaški, ki bodo avgusta ali septembra. Policijski ravnatelj Pichler v Trstu dobil je dopust, s katerega se najbrže ne vrne več.

Istrski Italijani skrbijo, da svet govori o njih. Hudo jih peče, da so domačini Hrvati in Slovenci zmagači z mnogimi kandidati za deželni zbor in da imajo toliko poslancev v skupini kmečkih občin, namreč osem, tako da morejo voliti izmed sebe enega deželnega odbornika. Da bi to zaprečili, sklenili so Italijani, kakor se sploh piše po listih, da ovržejo pet slovanskih volitev iz kmečkih občin, da potem štiri italijanski poslanci iz kmečkih občin izvolijo odbornika po svojem sreči. Tudi za deželne glavarje v Istri gre Italijanom težko. Radi bi imeli na tem mestu zagrizenega, duševno in telesno onemogočega, 70 letnega starčka dr. Campitelli-ja, po duhu iz rodu kneza Hohenlohe, državnega poslanca, kakor listi trdijo. V ta name je bil baje baron Pretis postal zdravstvenega svetovalca dr. Bohata-o, naj bi starega gospoda preiskal in izrekel, ali je še za takoj imenitno mesto.

Na Kranjskem je veliko lasanje med "Slovencem" in "Slovenskim Narodom" ter med gospodo, ki vzdržuje ali pokriva ta lista. Razen osebne mržnje, škodoželjnosti in oholega pohlepa lopniti nasprotnika, da bi več ne vstal, je težko pokazati, kaj žene te politike v boji, dasi nosijo

jako lepe in častitljive zastave pred seboj. Razen načel, za katera se baje bojujejo naši vrli junaki, naj bi imeli vedno tudi v speh in naseledek pred očmi, kajti po teh se čeni politika.

Naši bratje na južnem Štajerskem čudovito napredujejo. Veže jih čista narodna ljubezen brez zaprek, izvirajočih iz pohlepa po kaki službici in po časti; zato dosegnejo reči, ki jih delajo častivredne v očeh prijatelja in neprijatelja. V občinski zastop okolice celjske zmagali so v skupini veleposestnikov po hudem boji z 48 glasovi proti 46. V Celji so si pa ustanovili hraničnico za južno Štajersko po valedru večjih hraničnic iz prejšnjih časov.

Po raznih krajih naše domovine ustavlajo delavci delo ter zahtevajo manj dela in večje plačilo. Iz tega povoda bili so veliki neredi na Dunaji o velikonočnih praznikih, pozneje v Pragi, Brnu, Steyeru in drugih mestih. Slednjič pri-družili so se praznovalcem premogočim rudokopom v Kladnem na Češkem, v Mühlbergu, Seegrabnu in drugih krajih na Štajerskem, zadnje dni pa v Trbovljah na južnem Štajerskem. Pravi izgredi in neredi so bili v Kladnem; drugod se je vršilo vse bolj mirno in delavci so se pogodili s svojimi gospodarji. Taka znamenja kažejo, da družbin red, kakeršen je dandas pri nas, potrebuje premembe in poprav.

Veliko se je govorilo in pisalo zadnji toden o sv. očetu, da bi namreč moral zapustiti Rim, ako se ne zboljša njegov položaj. Italijanska vlada se močno boji, da bi papež Rim zapustil, ker Italija bi ne imela potem pri evropskih vladah one milosti, katero ima zdaj prav radi papeža, ki prebiva v Rimu. Italijanska policija varuje Vatikan (papeževi palači) noč in dan, da bi vsaj vedela, kam pojde papež, ako bo moral res oditi.

Italijanska irredenta je imela v Rimu poseben odbor za Trst in Trident, ki je vodil v blaženem čevli agitacijo proti zunanjim državam za združenje omenjenih mest z Italijo. Preteklo nedeljo je hotel oni odbor razobesiti po vseh italijanskih mestih neke oklice, pisane v irredentskem duhu; ali ministerski predsednik Crispi je to prepovedal ter razpustil odbor, ki prizadeva vladati težave na zunaj, celo z italijanskimi zaveznicami.

Italija oborožuje z veliko silo, kakor da bi morala uže jutre stopiti na bojno polje, posebno mornarico pripravljajo in opravljajo noč in dan. V Speciji, Livornu, v arsenalu beneškem delajo celo po noči pri električni luči. Pravijo, da se bojijo napada od Francije, a da v tem slučaju bi jim pomagala Nemčija.

Tudi na Nemškem se razpravljajo bojna vprašanja ter premisljujejo, ali bi bilo bolje koj napasti Francoze, ali pa čakati še kako leto. Vojaški velikani so za to, da čas bi bil vojski ugoden; ali Bismarck ni odpri še svojih ust, in najbrže jih tudi ne odpre tako hitro, kajti, ko se govori o vojski, je ne bo, ko potihnejo glasovi o njih, je bolj verjetna.

Ruski car Aleksander obiše nemškega cesarja Viljelma; vendar se ne snideta v Berlinu, kakor je bilo govorjenje, marveč na bojni ladiji pri Kielu. Nekateri časniki razlagajo sestanek na morju s tem, da ruski car se ne čuti varnega na suhem, posebno ne na železnicah.

Srbski regent Ristić je bolan in potrebuje daljšega pokoja, da si utrdi zdravlje. To je mlademu kraljestvu nepriljivo, ker nima še stalnih in trdnih razmer. Kralj Milan je došel v Belgrad, kjer ostane nekaj časa.

Francozi imajo še vedno z Boulangerjem opraviti, katemu so obesili tožbo na vrat ter odrekli mu pasivno volilno pravico, dokler ne bo rešena njegova zadeva pred sodnijo.

Domače in razne vesti.

Osebne vesti. Franc Cegnar, c. k. višji kontrolor pri c. k. brzojavnem uradu v Trstu, ter pisatelj in pesnik slovenski, stopil je v stalni pokoj. — Henrik Stepančić iz Temnice na Krasu dovršil

je stroge izpite z odliko ter bil promoviran na graškem vsečilišči doktorjem prava. — Peter Medvešček, učitelj v Opštjem Šolu, ostane na svojem sedanjem mestu.

Filip Abram, e. kr. višjega deželnega sodišča sovetnik, naš rojak, imenovan je dvornim sovetnikom ces. kr. najvišjega sodišča. Kakor nas od ene strani obhaja neka srčna tesnoba in plahost, ker izgubimo iz svoje sede tacega plemenitega sodca velmoža, obdaja nas od druge strani srčno veselje, da je tega našega, kakor kremen krepkega, veleučenega rojaka doletelo tako visoko dostojanstvo. Rojen na kranjskem Krosu ostal je vse dni življenja svojega v raznih uradnih svojih činkah najzvestejši sin slovenskega naroda. Kot začasni ces. kr. državnega pravnika namestnik plačidal je v Gorici proti vsem slovenskim obtožencem izključno v slov. jeziku; pod njim, kot e. kr. okr. sodnikom v Tolminu svetla je slovenčina v vseh strokah sodnega poslovanja; pod njim kakor načelnikom e. kr. za mesto delegovanega okrajnega mestnega sodišča v Trstu dobila je tudi slovenčina prirodne svoje pravice; on je mož, ki je kakor personalni referent pri e. kr. višjem dež. sodišči v Trstu pod desnicico Njeg. prevzv., e. kr. apelacijskega sodišča predsednika, g. dr. Josipa Defacisa utri slovančini (slov. in hrvaščini) zakonito pot v vse primorska sodišča za vse stroke sodnega uređovanja tako, da je dan danes jedino na strankah ležeče, ako in na koliko hote se posluževati domače svoje govorce. Ni ga e. kr. sodišča na Primorskem, ki bi osmeli se odbiti kako vloga za to, ker je sestavljenja v slovenskem jeziku, ali pa rešiti jo nepreklenno v drugem, nogo v jeziku, v katerem je spisana. Zares lep vspesh! — Tacega vzor-moža izgubiti ni za nas lebka stvar in to tem manjo, ker mu do stojnega naslednika ne znamo! Vemo pa prav dobro, da nam bode on tudi v novem svojem času pri e. kr. najvišjem sodnem dvoru, kder krvavo pogrešamo svojih glavljikov, to, kar nam je bil do sedaj, in kličemo mu za to srčnim pozdravljenjem in čestitnjem k najdostojnejšemu vzvišenju iz dna srca: Slavni sin slovenski! ohrani Vas Bog zdrave in krepke in čile tudi v novej visokej Vašej dolžnosti na mnoga in mnogaja leta!

„Ed.“

Na grob Viktorja Dolenca prihitelo je v nedeljo veliko število članov „delal. podpornega društva“ in drugih rodoljubov Tržaških, da praznujejo drugo obletočico smrti našega voditelja. Ko se je bila znožica zbrala okrog nemega spomenika, spregovoril jo g. Živiu ter na kratko omenil pokojnikovo delovanje, ki je vsakemu znano. Dve leti leži uže pod zemljo velezasuženi mož, ki je toliko storil za naš državi vedno zvesti narod, ter s tem neizmerno več pripomogel k utrjenju avstrijsko ideje v Trstu nego oni, ki so v to paklicani, a nam hvaležnim njegovim čestitcem še ni dovoljeno postaviti skromen napis na njegov spomenik. Bela neuna plošča na Dolencjevem grobu nam pristno slika naš položaj. Hudo nas pritisajo od vseh strani, ne dajo nam niti dihati. A Dolencjev duh živi mej nam, oživlja nas in spodbuja k vstajnosti in delu. In delati hočemo, dokler si ne priborimo naše narodnosti dostenj položaj v Trstu!

„Edinost“.

Kapitelj kranjsko-hrvatske frančiškanske pokrajine sv. kriza volil je nov defiutorij tako le: provinčial o. Placid Fabiani, bivši gvardijan v Ljubljani; kustos o. Evstah Ozimek, sedanji gvardijan ljubljanski: defiutorji oo.: Julij Brunner, gvardijan na Trstu; Stanislav Škrabec v Gorici; Hugolin Sattner v Novem Mestu; Robert Dolinar, gvardijan v Karlovcu. Na Kostanjevici ostal je gvardijan o. Bazilij Dolinar, vikar pa o. Bernard Vovk.

Vabilo k IV. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Bledu v četrtek dne 8. avgusta 1889. Vsopred: I. Slovensa sv. maša v cerkvi Matere božje na otoku Blejskega jezera ob 10. uri dopoldne. II. Zborovanje „pri Petranu“ ob 11. uri. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajuikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev jedne tretjine odboraikov. Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: dr. vitez Bleiveis pl. Trstenški, Gregor Einšpieler, Josip Žičkar in Anton Žlogar. 6. Volitev nadzorništva (5 članov). 7. Volitev razsodništva (5 članov). Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 24. julija 1889. Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.

Opomnila: Iz § 16. gl. pravil: Vsako leto izstopi jedna tretjina. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novič. Iz § 14. Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico: ... b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva; in e) podružnični zastopniki. Stivilo podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsacih 50 družbenikov en zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti. Iz § 15. Podružničnim zastopnikom je dovoljeno. pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov,

Družbi sv. Cirila in Metoda je po družbinem času ē. Vekoslavu Legatu iz Celovca poslala trojica

koroških rodoljubov danes 7 gld. z naslednjo dobesedno tako le pisano željo: „da bi sv. slovenska blagovestnika pomogla k temu, naj bi se prej ko mogočo poleg nepotrebni in načemu ubogemu slovenskemu narodu povsem škodljivi ljubljanski prepri. Bodočimo složni; v slogi je moč?“ — Nismo navajeni po-eboj povdarjati doneskov naših podružnic; a enega p. i. nevka naše ženske goriške podružnice ne moremo zamolčati. Po svoji donarničarici, blagor. Mariji Kancler, smo nam reč prejeli tudi danes znatno sveto 110 gld. Ob tem vrgledapolnem — morda celo svarilapolnem donesku domorodkinj „v deželi rajskomil“ iskreno pozdravlja naša družba vse one požrtvujče se slovenske hčere, kojim je blaga usoda dala gledati v Šodine „valove hčere — Valove te zeleno-modre“; vse one z nadejne žene in dekleta pozdravljamo, ki so si na prapor svojega življenja napisale prisočo: „In zadnji glasi ti mi bojo; — Bog čuvaj domovino mojo!“ „Si.“

Radodarni doneski goriški ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda: Neimenovani dobrotniki v okolici Sv. Lucije 9 gl., po podružnični poverjenici ē. g. J. Kovačič. Neimenovana dobrotnica pri Sv. Roku 1 gl., po ē. g. M. Kancler. Gospodje: J. Ličen 1 gl., B. P. 1 gl., J. Nemeč 20 kr., J. Krašovec 20 kr., po podružnični poverjenici ē. g. A. Ponik v Ribnbergu. Hvala presrčna vsem dobrotnikom!

Vabilo k rednemu občnemu zboru podružnice Ajdovske z okolico, koji bodo dne 28. t. m. v nedeljo v prostorijah delalskega podpornega društva ob 4. uri popoldne, ker je na dnevnem redu volitev novega načelnika ter poročilo o delovanju društva, pričakujemo najobilnejšes udeležbe. Pristop imajo udje i prijatelji in somišljeniki društva.

ODBOR.

Ogenj nastal je v torek zvečer v štacuni in krojačnici g. Martina Poveraja na Travniku. Gasilci so bili kmalu pri rokah in so omejili ogenj, vendar škoda je več tisoč goldinarjev.

Strela je ubila v Ločniku kmota in dva vola, ki so bili v nevihti na prostem. V Gorici je pa trešilo v vrt deželnega zavoda za gluhenome. Z vrta skudila je hitrih nog v prvo nadstropje ter obesila se na žice hišnega telegrafa. Po sobah ni veliko iskal, hodnike je pa večinom prehodila ter pustila za seboj sledi v zraku in na potrganih b. zojavnih žicah.

Otroški vrti v Gorici, v Podgori in v Pečmi so se zaprli v sredi tekočega meseca in se odprejo spet 1. septembra t. l. Za otroška vrti v Pečmi in v Podgori nabral je Štefan Makuc pri zborovanji „Slov. Joza“ 8 gld. Hvala.

Veteranska godba goriška lepo napreduje in usnjamo se, da prihodnjo zimo bo mogla ustrezati raznim potrebam naših društva. Zdaj zahaja vsako soboto v Panover, kjer imajo častniki tukajšnje posadke svoje veselice. Vaje veteranske godbe niso več pri K., ampak v palču grofa Attems na Kornji. Dne 18. avgusta bo svirala pri cesarski slavnosti v Podgori. Slišimo, da tudi naši deželani jo radi kličajo, ko jo potrebujejo. Tako je prav.

Neko slavnost nameravalo je goriško italijsko podporno društvo dne 4. avgusta v K. vrtu. Vsled razmer, katero j. opisovali in dokazovalo mestno staršinstvo o priliki naše slovenosti, moral je slavno c. k. okrajno glavarstvo prepovedati svečanost, pri kateri bi bila imela sodelovati tudi goriška „Ginnastica“. Kar kdo seje, to tudi žanje.

V Divačo napravijo dne 4. avgusta razna slovenska društva s Kranjskega in Primorskega istoka, ki obetava, da bo jako lep. Pri veselicu na vodstvo bodo peli razni pevski zbori posamič in skupno in bo torej mogoče primerjati, kako se pojde v tem ali onem kraji slovenske domovine. Povod izletu dali so ljubljanski sokoli, ki ob šejo v obilnem številu svoje primorske brate in somišljenike.

Gorizia 22 luglio 1889.

Ancora lettera verta per la Sozha.

Dunque semo stadi a Vienna ma non xe cussi bella come Udine e Ministro ga rispondente che paglaf 14 xe ancora par i slavi e non solo par taliani e per chi ga voja di zhapar trute co casca piova in montagna xe ben i pulizai a Gorizia.

Si vede che gavemo dovesto andar anche a Roma. Co semo stadi là, xe vegnudo subito incontro un Zizeron che deve esser parente di quel Zizeron che una volta par antigo menava posta di Tulmin dove Dante aveva scritorio por la di via Comedia, — e per trovar Imbriagani el ne ga menado nel circul „Doberdan“. — Questo Doberdan aveva la mare di Sampas e una sua sia Pepisa giera coga dalle veshe Vogel a Peg, — e la deve saper ben che il circul Doberdan xe una società per diritto di omo di copar altro omo. Là gavemo trovato Imbriagani che contava storie di Mikez e Jakez di Trieste a scolari, di univerzită e semo stadi rizievudi come fradei e sorelle anche da Cavaloti che giera là.

Volevimo cominciar contac anche noi la storia della benedizion di bandiera slava ma Imbriagani ga subito rotto a noi el fil del discorso perché i saveva za tutto benon come xe stampado in tal Kurier, el ne ga dito che la xe finida con le tarplanze in camera bassa parche il Krispin ga minaziado di smojar tutte le sozietà irentate so no i sarà ziti per amor di Trieste e Trieste, e là no i scherza col paragraf.

Anzi Imbriagani gaveva voja di venir con no altria a Gorizia per cambiare fiati ma Cavaloti gli ga dito per sperienza che no xe afari parchè la pulizia lu metaria sul confin prima che gavesse nascosto nostra aria. Co ga sentido questa, el ne ga salutado e ga mandato salutar tutti qui che orede in lui, e sora tutti mo, la portion feminin del Kurier e aussi semo andati col Zizeron intorno per Roma a guardar tutte quele antistantichità aitalian sinistra sul monte Cicerio. Volevimo guardar anot al monumento di quel Capusin che xe stato bruciato una volta per la libertà di bestemiar, ma non savevimo come se chiamava e in qual contrada che lu ga metesto. Gavemo invece incontrato el Sior Ascoli che xe vanzado Semitor in camara alta e gli gavemo contado che in sua contrada xe za quasi tutti cristiani battezzati — el ga risposto che nou ghe importa un figo — che i pol anca shesgar so il suo nome adesso che se ga piantado lu Sior Dr Tonidi con casa governata di novo e che non se pol più saper contrada col Klostri.

Anca il Toni che xe scampato dalla prison di Gorizia gavemo incontrato, ma el ga volto canton co el ne ga visto, me par che el gaveva braghesse bisecate.

Dopo gavemo parlado con quel professor comunale che xe sfumado anno scorso. Lui ne ga pregado di domandar quel padri di famiglia che sottoscrivono articoli del Dilettante e sul folgio di Gorizia se i xe contenti che tornerà lui ludrio a Gorizia come maestro di scola communal invece di Jacobi parchè lui non mette zhodo in tala bandiera slovena e non xe Presidente dai Veterani.

Insomma semo qua e no gavemo fatto quanto né qua né a Vienna né a Roma. No xe altro che meter el cor in passo e tornar en butega far bezi col Prijatelje som — petite noter.

La saludo o non volgo più saper di politica. Mia mare ga rason.

Michele Salamb.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo se najljudnejše zahvaljuje gospodu Josipu Rebku v Ljubljani, Francovo Nabrežje št. 13, za krasno veliko fotografijo, predstavljajoč slovenski trenotek, ko se je odkril Vodnikov spomenik dne 30. junija t. l. v Ljubljani, podarjeno z lepim okvirom in steklom vred podpisanimu društvu.

V Gorici, 25. julija 1889.

„Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici“
PREDSEDNIŠTVO.

POSLANO.

Podpisani si steje v sveto dolžnost, da se javim potom prav iskreno zahvali vsem tistim slovenojubim osebam, ki so pomagali gasiti in so pogavile ogenj, ki se je bil prejel njegove štacune in krojačne dne 23. t. m., posebno preblagodremu gospodu c. k. uradništvu vodstvu vitezu Božičiu-tu, s. k. stražnikom in vojakom, vrlim mestnim gasilcem, z gospodom J. Pinaucig-em na čelu, ter mnogim meščanom, ki so blagovoljno pritekli na kraj nesreče ter zabranili, da ni postala večja.

Ob enem nazuanjam svojim cenjenim odjemalem in naročevalcem, da jim bom prav rad služil še dalje z izvrstnim blagom in prav dobrim delom, ter prosim, naj bi me podočevali sò svojimi naročili na mojem stanovanji, Via Stretta 4, I. ali pa na Travniku št. 8.

V Gorici, 25. julija 1889.

MARTIN POVERAJ,
trgovec in krojač.

Razpis službe.

Pri županstvu v Kanalu razpisana je služba občinskega tajnika z letno plačjo 300 gl. ob enem tudi službi občinskega obhodnika z letno plačjo 150 gl. Prosilci morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika. Prédnost bodo imeli oni prosilci, ki razen nemškega znajo obo dve delovne jezike. Prošnje naj se vložijo do konca avgusta t. l.

Županstvo v Kanalu, dne 25. julija 1889.
VITEZ MALNIČ, župan.

Vrhino Ščedrosti voa 66 kr. bis n. N. 45
P. Mater — plati nad gemustert (circa 150 versch. Quai).
— verschenet reben- u. stachweiss porto- u. zollfrei das
Fabrik-Dépot C. Hennelberg (K. a. K. Hoflieferant), Zá-
rich. Muster umgesend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Razpis učiteljskih služeb.

Razpisajojo se službe:

1. učitelja - voditelja na zmorazrednicah v Temnici,
Velikoandolu in Zgoušku;

2. učitelja na štirizrednicah v Komnu in

3. učitelje ali pa voditelja na dverazrednicah v Po-
virju: več s postavnimi dohodki III. pladline verste.

Za slabo učitelja - voditelja zahteva se sposob-
nost podstavljati katoliško versto.

Prodaja naj se vložijo pri podpisanim v dobi
6 tednov po razglasjanju v časniku Osservatore Tri-
stino.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET

Sedana 16. julija 1889.

Najboljši želodčni balzam in polnilni proti

Visokočastiti duhovščini

prisoredam se vijudno podpisani v napravo cerk-
venih posreda, oredja in čistega srebra, kine-
čkega srebra in in zedeninu najboljšo obliko, kot

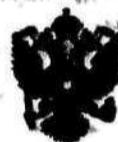
**monstranc, kelihev,
svetilnie, svečaicev**

Ita tudi po najniji veni. Zadovoljim getec vsakega
narodenika, bodisi da so delo prepusti mojemu uketu
bodisi da se mi je predložil ročni.

Staro redi popravim, ter jih v ognji pozlastim
in posroblim. Če, gg. naročniki naj mi blagovolj-
poslati lato nepraukovane.

Tedor Slabanja,
srebrar v Gorici, ulica Morelli štev. 17.

Najboljši želodčni balzam in polnilni proti

**C. kr. priv. zavarevalno društvo
AVSTRIJSKI 'FENIKS' NA DUNAJI**

vstanovljeno leta 1860,

z garancijsko glavnico čez 12.000.000

gld. a. v.

zavaruje proti plačilu spodbahnih premij proti škodi
provoročenih po požaru in strelji (tudi če ni ognjena) in
vsakovrstna zavarovanja dovoljena, projema tudi
zavarovanja na življenje.

Škede je izplačalo društvo, ed kar se je vsto-
novilo do 31. decembra 1888, čez 65.000.000 gld. a. v.

Glavni zastop v Gorici,
Nunsha ulica, hiš. št. 3.

Želodčne bolezni
hitro in gotovo ozdravi
jeruzalemski balzam
edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbriati v raznih želodčnih boleznih zdravilo,
katero bi v resnici odgovarjalo namenom, ni leška stvar
dandanca, ko se predaja vsakovrstna taka zdravila.

Vedno dol osnih kapljic, izdelkov itd. itd., ki se
osmrzajo in priporočajo občinstvu z visoko letičnimi
besedami, ni drugača ko prevare, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, nize davno znan
po svoji pristnosti sestavi in po okrivljajoči svoji modi na
zelodče žive, si je pridobil prednost pred vsemi dra-
gimi da zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova
rasprodaja, ki vedno raste.

To balzam, bogat krepčajočo modi kinčkega ra-
barbera, korenlike, ki je sploh znan po svojem pre-
bavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim
slabostim, izvirajočim iz nerdenega prebavljanja. Zato
se priporoča, ko jesti ne diri, proti neprjeti hapi,
gumice, rigočju, zabsanju, hemoroidalnim težavam;
pomaga tudi proti zlastenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloge v lekarji G. B. Pontoni v Gorici,
V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A.
Franconi, v TOLMINU pri S. Palicu.

Mašne knjige

po isti ceni kot v Ljubljani, prodaja v Gorici
v Semeniških ulicah št. 10.

G. B. PONTONI

Izdavatelj in edovorni urednik: M. KORSIC — Hilarijanska tiskarna v Gorici.

Hitra in gotova pomoč pri želodčnih boleznih in njih nasledkih

Najboljši in najdelavniji pripomoček za vedrjavanje
zdravja, za čiščenje in za čisto sokov, kateri tudi 'kr'
ju za pospeševanje dobrega prebavljanja je uža poseb
ohranjeni znani in priljubljeni.

„dr. Rosa-e zivljenski balzam“.

Izdelan iz najboljših zdravilnih zelišč jake skrbne,
npliva dobro pri vseh težavah v prebavljanju, vzlomi
pri slabem toku, želodčem, krči, klesem vzbuhovanji,
krvnam noboka, kmetroj-tak itd. Vleč te svoje preiz-
vestno delavnosti je postal le-ta balzam gotovo in utrjeno
čisto donačet zdravilo.

Velika steklenica stane 1 gld., mala 50 kr.

Tisoč priznalih pisem je na razpolago.

SVARILLO!

Da se izogneti prevari, opozarjam te, da je vsake
steklenice dr. Rosa-e balzama, edino le po meni priz-
nalo prirejenega, v moder karton zavita in da ima
na strani napis: "Dr. Rosa-e zdravilski balzam iz le-
karne pri črnem orlu" B. Pragnerja, Praga 205-3,
v nemčini, češčini, madjarščini in francosčini, ter da
na pročelju ima natisnjeno moj zakonsko zavarovano
varstveno znamko.

**Pravi dr. Rosa-e
življenski balzam**
dobije samo v glavni zalogi.

B. FRAGNER-ja,
lekarna "pri črnem orlu",
Praga, st. 205-3.

V Gorici pri lekarjih: G. CRISTOFOLETTI, A.
pl. GIRONCOLI, R. KÜRNER, J. K. PONTONI

Vse večje lekarne v Avstro-Ogarski imajo
zalogo tega življenskega balzama.

Tam se tudi dobti v tisoči zahvalnih pisem priznano:

Praško domačo mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če so ženam prna unamejo, zapirajo ali
streljajo ko otroka odstavljajo; pri oteklinah vsake vrste;
pri črvi v prstu in pri zanotnicu; če si kdo roko ali
nogu zvije; pri morske mrtvi kosti, zoper revmatične
otekline, kronično vnetje v kolencih, rokah in ledjih,
zoper odprte rane na nogah in na vsekom delu telesa
sploh, pri vratači oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem;
če se gnoji, izleže ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

SVARILLO!

Ker se Praško univerzalno
mazilo od več stranih ponarja,
opozarjam, da ga le jaz prav-
ilno zdelenjem. Pristroj je za-
mo, če imajo rumene škat-
ljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na ru-
dečem papirju, tiskan v devetih jezikih, in če so zavite
v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno
znamko.

Balzam za uho. Skušeno in po mnogih poskusih
kot najzačasljivejše sredstvo zna-
mo, odstrani nagluhost, in po njem se dobri popolno že
zgubljen sluh. I steklenica 1 gld.

Čudovite kapljice

sv. Antonia Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je
prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita
moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo
in preženje prav kmalu najdrobnatije želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrezojo zo-
per hemoroidje, proti bolezni na jetrih in
na vratih, proti črevnemu bolezni in proti
gliptom, pri ženskih mesecnih nadležnostih,
zoper beli tok, bojast, zoper bitje sreter distijo pokvarjeno
kri. Once ne pregnajo samo omcenjnih bolezni, ampak naz
obvarujejo tudi pred vsako boleznjijo.

Prodaja se v vseh glavnih lekarinicah na svetu; za
naročbe in pošiljave pa edino v lekarji Cristofolotti v
Gorici, v Trstu v lekarji C. Zanetti in G. B. Rovis in
v lekarji Alla Ma-donna v Korminu.

Eina steklenica stane 30 novcev.

V VSEH TRAFIKAH.

**NAJBOLJŠI
papir za cigarete**
je pristni
LE HOUBLON
FRANCČEŠI JZELEK
Cawley-a & Henry-a v Parizu
SVARI SE PRED PONAREJANJEM!

Glavna zaloge za Avstro-Ogarsko: OTTO KANITZ & Com.
I. Stoss im Himmel, Dunaj.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveča zdra-
vila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o
naših izbornih skupenih domačih zdravilih. Lekarni
Trnkóczy-jeve tvrdke je pet, in sicer: Na Dunaji Vi-
ktor pl. Trnkóczy, V. Hundsturmstrasse 113 (tudi
kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy III, Ra-
deckiplatz 17 in Julius pl. Trnkóczy, VII., Josef-
šäderstr. 39. V Gradiči (na Štajerskem) Vendelin
pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy.
P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležec, da
spodaj navedena zdravila s prvo počto dobi, da naslov
tako le neprav: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža
v Ljubljani.

Marijacelske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoči ljudi zahvaliti za zdravje,
imajo izvrsten vasek pri vseh bolezni v želodcu in so
neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri
jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlate-
nico, bljuvanje, glavobol, krv v želodcu, bitje
srea, zabašonje, gliste, bolezni na vratni, na
jetrih in zoper zlato žlito. I steklenica velja 20 kr.,
1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarillo! Opazujam, da se tisto istinljive mari-
jacelske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja
zraven rotovža na velikem mestnem trgu v
Ljubljani.

Cvet zoper trganje (čebel).

je odločno najboljša zdravilo zoper protein ter
revmatizem, trganje po udih, bolezine v križi
ter živčih, oteklin, otrpne ude in kiti itd.,
malo česa če se rabi, pa mine popolnem tr-
ganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva
njo se samo "cvet zoper trganje po dr. Ma-
liču" z zraven stojčinim znamenjem. I stekl.
50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stojčinega znamenja,
ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirup kramski,

za odrasle in otroke, je naiboljši zoper kašelj, hri-
pavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolezni; 1
stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gld. Samo ta sirup za 56 kr.
je pravi.

Kričistilne kroglice

ne smejo bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in
so se že tisočkrat sijajno osvodočile pri zabenjenju
človeškega telesa, glavobol, otrpenih udih, skušenem
želodcu, jetrah in obistvih boleznih, v žatljah 6 21 kr.,
jeden zavoj s 6 žatljami 1 gld. 5 kr. Razpoljujata se
s počto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najboljje pri vseh
boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa
trganja po črevih,
bezgark, vseh nalez-
ljivih kužnih bolez-
njiv, kašlja, pljučnih
in vratnih bolezni
ter odpravlja vse gliste,
tudi vzdržuje konje de-
bele, okrogle in

skrene. Krave do bē mnogo dobrega mleka.

Zamok z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zamokov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za ko-
ne, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanih ko-
len, kopljin bolez-
njiv, otrpenih v bo-
ku, v križi itd., ote-
kanji nog, mehurjih
na nogah, izvinjenji,
tiščanje od sedla in
oprave, pri sašici itd.
s kratka pri vseh vna-
jih boleznih in hi-
bek. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le
1 gl., 5 stekl. z rabilnim navodom vred samo 4 gl.

Starilo! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in za-
jamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko.
Zoper ponarejanje istih se sodniski testope.

Vsa ta našteta zdravila se samo prava dobitjo
v Lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža
se vsak dan s počto razpošiljajo.